

Fraværsordningen i videregående skole

Presiseringer for Oslo Handelsgymnasium

Kunnskapsdepartementet innførte fra 1. august 2016 en fraværsgrense i videregående skole, jfr rundskriv UDIR-3-2016. Dette dokumentet forsøker å gi en samlet oversikt over reglene for fraværsgrensen samt håndteringen av disse. I tillegg omtales regelverket om fratrekk av fravær på vitnemålet.

Fraværsgrensen

Hovedregler:

- Har en elev mer enn 10% udokumentert fravær i et fag, vil eleven ikke få karakter i faget.
- I spesielle tilfeller der årsaken til det udokumenterte fraværet gjør det klart urimelig at eleven ikke får karakter, kan rektor bruke skjønn slik at eleven kan ha inntil 15% udokumentert fravær og likevel få karakter. Dette er en unntaksbestemmelse.
- Har eleven mer enn 15% udokumentert fravær kan han/hun uansett årsak ikke få karakter i faget.

Fraværsgrensen gjelder timefravær i enkeltfag, ikke elevens totale fravær.

Vi skiller mellom dokumentert og udokumentert fravær. Dokumentert fravær teller ikke på fraværsgrensen, men kommer på vitnemålet (se mer om fratrekk senere i dokumentet). Udokumentert fravær teller både på fraværsgrensen og kommer på vitnemålet. Med udokumentert fravær forstås fravær der skolen ikke har fått beskjed om årsaken til fraværet eller fravær der skolen har fått beskjed fra eleven (foresatt til eleven for elever under 18 år) om årsaken til fraværet. Disse står med henholdsvis kode **X** og kode **M** i Visma. For at udokumentert fravær skal gjøres til dokumentert fravær, må gyldig dokumentasjon leveres. Følgende tabell viser hva som godtas som gyldig dokumentasjon.

Fraværsårsak	Gyldig dokumentasjon	Fraværskode i Visma	Merknad
Helsegrunner, f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> • Sykdom • Lege- og tannlegebesøk • Time hos BUP 	Attest fra lege ¹ Timekort/SMS fra lege- eller tannlege Innkalling/bekreftelse fra BUP ol.	D	Foresatte/eleven selv kan ikke dokumentere sykdom etc.
Velferdsgrunner, f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> • Omsorgsoppgaver • Begravelser • Dåp/bryllup 	Eleven søker normalt permisjon på forhånd av fraværet og det avtales da hvilken dokumentasjon som skal fremlegges.	D	Ferie med familie er ikke velferdsgrunn unntatt i helt spesielle tilfeller.
Arbeid som tillitsvalgt Politisk arbeid	Eleven søker normalt permisjon på forhånd av fraværet og det avtales da hvilken dokumentasjon som skal fremlegges.	D	Deltakelse i politisk streik (elevene streiker) regnes som fravær (M)

¹ Har eleven en kronisk sykdom, kan legen skrive en mer generell sykmelding, slik at eleven ikke må til lege for å få dokumentasjon hver gang han/hun er syk. I slike tilfeller vil skolen avtale med eleven hvilken dokumentasjon som kreves utover den generelle sykmeldingen

Hjelparbeid	Deltagelse i redningsaksjoner ol. Bekreftes av organisasjonen eleven representerer	D	
Lovpålagt fremmøte, f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> • Sesjon • Vitne/tiltalt i rettsak 	Eleven søker normalt permisjon på forhånd. Bekreftelse fra forsvaret Bekreftelse fra domstol/politi	D	
Representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå	Bekreftelse fra organisasjon eller idrettslag/forbund. Eleven søker normalt permisjon på forhånd.	D	
Religiøse høytider for elever som er medlemmer av andre trossamfunn enn Den norske kirke	Søknad om permisjon der høytiden dokumenteres	D	Inntil 2 dager per skoleår
Følgende deler av kjøreopplæringen <ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk sikkerhetskurs på bane (trinn 3) • Sikkerhetskurs (del 2 og 3 av trinn 4) • Oppkjøring 	Dokumentasjon fra trafikkskolen	D	Øvrige deler av kjøreopplæringen føres med kode M

Alt fravær som ikke kommer inn under punktene ovenfor, regnes altså med i beregningen av fraværsprosenten i faget. Se fullstendig oversikt over fraværskoder lenger ned i dokumentet.

Spesielt om privatisteksamen

Skal en elev ha skriftlig privatisteksamen, vil fraværet på eksamensdagen ikke telle som fravær og det settes fraværskode R. Det gis ikke lesedager.

Noe fravær er ikke fravær (R og ! fravær)

I noen tilfeller er elevene borte fra undervisningen i et fag, men fraværet teller ikke på fraværsgrensen og kommer ikke på vitnemålet. Fraværet føres med kodene R eller ! og gjelder

- Når elevene deltar i annen undervisning på skolen, for eksempel når de er på ekskursjon i et annet fag eller på en studiereise
- Når eleven deltar i planlagt elevrådsarbeid, elevkonferanser eller annen organisert aktivitet på skolen godkjent av rektor – for eksempel i forbindelse med revyen. Merk at slik aktivitet skal være avtalt med rektor på forhånd.
- Avtalte besøk hos skolens ledelse, rådgiver, skolehelsetjenesten eller avtalt elevsamtale med kontaktlærer. Slike besøk dokumenteres med epost til faglærer fra den som har hatt besøk.
- Selvstendig studiearbeid etter avtale med ledelse/kontaktlærer/faglærer.
- Privatisteksamen som inngår i elevens ordinære fagvalg (se over)

For sent til undervisningen

Utdanningsadministrasjonen i Oslo har bestemt som felles regel for alle videregående skoler at fravær etter 15 minutter av en 45 minutters undervisningstime regnes som fravær. Fravær til og med 15 minutter av undervisningstimen behandles som forsinketkomming, og kan påvirke karakteren i orden.

På OHG har vi normalt 95-minutters undervisningsøkter, og dette behandles som fravær for 2 x 45 minutter for elever som er fraværende hele økten. En elev som kommer mer enn 15 minutter for sent til første del av undervisningen vil altså få fravær for de første 45 minuttene, men registreres som tilstede i de siste 45 minuttene.

Fravær utenfor elevens kontroll

Dersom det oppstår fravær som følge av forhold utenfor elevens kontroll, som for eksempel uventede forsinkelser i trafikken, regnes dette som dokumentert fravær. Dette kan være vanskelig å dokumentere, og lærer må i hvert enkelt tilfelle utvise skjønn. Her kan man f.eks. ta bilder av tidstavler på kollektivtransport, sende en teams-beskjed til lærer at det er forsinkelser ol.

Overskride fraværsgrensen

Skulle eleven overskride fraværsgrensen, vil ikke eleven få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Eleven vil likevel ha rett til å delta i opplæring og rett til underveisvurdering i faget, men vil altså ikke få karakter.

Eleven kan ikke få vitnemål uten å ta eksamen i faget eller ta faget på nytt

En elev som ikke får halvårsvurdering grunnet fraværsgrensen i første halvår, men har mindre enn 10% udokumentert fravær året sett under ett, vil kunne få standpunktkarakter.

Stort fravær kan uansett årsak føre til at eleven ikke får karakter

Vær oppmerksom på at fraværsgrensen bare sier at skulle eleven passere 10% fravær, så vil eleven ikke få karakter i faget. Det er også andre grunner til at eleven ikke kan få karakter, selv om eleven har under 10% fravær

- Det totale fraværet, inkludert det dokumenterte, er så høyt at læreren ikke har vurderingsgrunnlag
- Eleven har ikke deltatt på en måte som har gitt læreren vurderingsgrunnlag, f.eks. ved stadig fravær ved vurderingssituasjoner

Varsel

Elev skal få skriftlig varsel når det er fare for ikke å få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. Er eleven under 18 år skal også foresatte varsles. Visma viser til enhver tid den gjeldende fraværsprosenten for eleven i alle elevens fag. Varsel sendes fra Visma via Digipost, normalt når fraværsprosenten i et gitt fag passerer 6%.

Når eleven har fått varsel om fare for at han/hun ikke får karakter, er det spesielt viktig at alt senere fravær i faget blir dokumentert.

Enkeltvedtak

Blir elevens fravær høyere enn fraværsgrensen for hele året (10% av årstimetallet i fag), skal rektor gjøre et enkeltvedtak om at det ikke settes standpunktkarakter. Rektor sender et forhåndsvarsel om et slikt vedtak og eleven får en frist for å legge frem dokumentasjon for fraværet. Forhåndsvarsel om vedtaket sendes via skolemelding. ###?

Legger ikke eleven frem dokumentasjon, gjør rektor vedtak om at det ikke settes standpunktkarakter. Eleven (foresatte for umyndige elever) har rett til å klage på dette vedtaket. Vedtaket vil inneholde informasjon om klageretten og om hvordan klagen blir behandlet.

Når kan rektor bruke skjønn på fravær inntil 15%?

Dette skjønnet kan rektor bare bruke i helt spesielle tilfeller der det er åpenbart urimelig at eleven ikke får karakter, for eksempel skulle eleven av spesielle grunner ha vært ute av stand til å skaffe dokumentasjon. Dette er altså en unntaksregel som ikke vil bli brukt ofte.

Fraværereglement på Oslo Handelsgymnasium

Melding av fravær til skolen

Alt fravær skal meldes til skolen. Det skal angis grunn for fraværet. Foresatte melder fraværet for elever under 18 år.

Melding om fravær og årsaken til fraværet kan meldes inn i Visma på forhånd eller i etterkant. Melding om fravær og årsaken til fraværet kan også meldes til kontaktlærer. Fraværet må meldes og dokumenteres så snart som mulig.

Faglærere fører fravær som X. Kontaktlærer endrer koden til korrekt kode når fraværet er meldt og eventuell dokumentasjon er levert. Under følger en tabell med forklaring på de forskjellige fraværskodene.

Fraværskode	Gyldig dokumentasjon	Teller fraværet på fraværsgrensen (10%)?	Kommer fraværet på vitnemål?
X	Fravær, beskjed ikke gitt. Dette er koden faglærere bruker	Ja	Ja
M	Fravær, beskjed gitt (fra foresatte for elever under 18).	Ja	Ja
B	Bortvisning fra skolen	Ja	Ja
D	Dokumentert fravær. 3 varianter: <ul style="list-style-type: none">• Legemelding: Dokumentert av lege• Religiøst: Dokumentert av trossamfunn ol., f.eks. helligdager for trossamfunn utenfor Den norske kirke.• Dokumentert: Andre former for dokumentasjon, f.eks. politi, politisk arbeid ol.• Merknad: Kun deler av kjøreopplæringen teller som dokumentert fravær. Melding fra foresatte gjelder ikke som dokumentasjon i de fleste tilfeller.	Nei	Ja, men deler av det dokumenterte fravær kan endres til fraværskode §. Regler for dette neste side.
R	Rettighetsfravær. F.eks. fravær pga. møter i elevrådet ol.	Nei	Nei
!	Opplæring i annet fag	Nei	Nei
§	Fravær som skal trekkes fra på vitnemålet. Kun etter søknad. Inntil 10 dager pr. skoleår. Mer informasjon neste side.	Nei	Nei

Følger av å ikke melde fravær

Mye fravær med fraværskode X kan føre til at eleven får nedsatt karakter i oppførsel.

Varsel om planlagt fravær

Eleven og foresatte til umyndige elever tar kontakt med kontaktlærer. Kontaktlærer og rektor behandler fraværsvarelet.

Fravær på vitnemålet

Eleven har etter forskrift til opplæringsloven § 3-47 rett til å søke om å trekke fra inntil 10 dager av fraværet per skoleår, såfremt fraværet oppfyller minst et av kravene under:

- Dokumentert kronisk sykdom fra og med dag 1
- Sykdom dokumentert med legemelding fra og med dag 4 i sykdomsperioden.
- Dokumenterte velferdsgrunner, f.eks. begravelse i nær familie.
- Religiøst fravær: Inntil 2 dager
- Dokumentert politisk arbeid
- Dokumentert arbeid som tillitsvalgt
- Lovpålagt oppmøte (f.eks. i retten)
- Representasjon på arrangementer på nasjonalt eller internasjonalt nivå, f.eks. idrett eller kultur

Eleven må søke om fratrekk av fravær i Visma i god tid før skoleårets slutt. Søknad om fratrekk godkjennes av en i ledelsen. Dette fraværet får da fraværskode **§**.

Noen kommentarer til fraværsgrensen og fraværstføring

- Merk at fraværsgrensen gjelder udokumentert fravær. For de aller fleste elever vil fraværsgrensen ikke være noe stort problem.
- De fleste av våre elever møter til opplæringen og en dag eller to med fravær på grunn av sykdom vil ikke være noe problem. Det er ingen grunn til å oppsøke lege for milde sykdommer bare for å dokumentere fravær så lenge fraværet ellers er lavt. Husk at sykefravær på mindre enn fire sammenhengende dager uansett ikke kan trekkes fra på vitnemålet.
- Skulle det bli mer sykdom etter hvert, kan det være lurt å dokumentere dette.
- Det er viktig at elever og foresatte følger med på fraværet i de enkelte fag i Visma, og at varsler om fare for at det ikke gis karakter tas på alvor.